

| | |
|--|---|
| Tantárgy neve/kódja: | A művészkultusz-kutatás kérdései a magyar képzőművészetben |
| Tárgyfelelős: | Doktori programvezető |
| Tantárgy oktatója: | Dr. Radványi Orsolya PhD |
| Kreditszám: | 10 |
| Óratípus: | gyakorlat |
| A tantárgy céljának rövid ismertetése: | A 19-20. századi hazai társadalom- és művészettörténet kérdései, és általában az emlékezetkutatás kritikai vizsgálata, módszereinek gyakorlatban történő elsajátítása. |
| Elsajátítandó elméleti ismeretanyag: | <p>Egy művész, művészeti irányzat vagy akár egyetlen mű is kiválthat a saját korában vagy a későbbiekben kultikus tiszteletet. Ennek mechanizmusát, a kultusz létrejöttét, működését és a közönségre gyakorolt hatását, vagyis a befogadás szélesen értelmezett történetét vizsgálja a kultuszkutatás. Eredetileg az irodalomtörténet, vagyis különféle irodalomtudományi és egyéb irodalomhoz kapcsolódó szöveg (kritika, emlékbeszéd, laudáció, napló) vizsgálatát jelenti, de kiterjeszthető a többi művészetről - és a tudományokról - való társadalmi és „szaktudományos” beszédre.</p> <p>A vizsgálati módszer a hazai művészettörténeti diskurzus egyik fontos fajtája, annak ellenére, hogy ma viszonylag kevés művelője akad. Első ízben a Sinkó Katalin és munkatársai által válogatott <i>Aranyérmek, ezüstkoszorúk</i> címet viselő, nagyszabású és úttörő jelentőségű, a Magyar Nemzeti Galériában 1995-ben megrendezett kiállítás terjesztette ki a magyar képzőművészek 19. századi társadalmi érvényesülése különböző formáinak vizsgálatára. A tudományos igénnyel megírt katalógus jelenti a kiindulást kurzusunkon, amelynek egyik célja az elmúlt 30 év nemzetközi kutatásainak és hazai kiállításainak fényében tovább- és újragondolni Sinkóék téziseit, kritikai vizsgálat alá vonni, mennyire épült be módszerük a szakmai diskurzusba. Másfelől azt is igyekszünk megérteni néhány nemzetközi (Courbet, Manet, Bastien-Lepage) és magyar művész (Munkácsy, Szinyei Merse, Csontváry, Ferenczy Károly) példáján keresztül, hogy mik a kultuszkutatás főbb kérdései, problémái a ma kutatói számára.</p> |
| Elsajátítandó gyakorlati ismeretanyag: | módszertan, szövegolvasás- és elemzés, forráskritika, prezentáció-készítés |
| A 2-4 legfontosabb kötelező irodalom felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN) | <ul style="list-style-type: none"> • Sinkó Katalin: A művészi siker anatómiája 1840-1900. In: <i>Aranyérmek, ezüstkoszorúk. Művészkultusz és műpártolás Magyarországon a 19. században</i>. Szerk. Sinkó K. Kiáll. Kat. MNG, 1995, 15-47. • Oskar Bätschmann: <i>Kiállító művészek</i>. Budapest, L'Harmattan, 2012 ISBN 9789632367343520 • Kovács Anna Zsófia: Jules Bastien-Lepage 1885-ös életmű-kiállítása az École des Beaux-Arts-on és a tárlat szerepe a művész európai fogadtatásában. In: <i>„...a való mindig érdekes”. Festészeti naturalizmus 1870-1905</i>. |

| | | |
|--|--|--|
| | <p>Szerk.: Földi Eszter – Hessky Orsolya – Radványi Orsolya. Budapest, Szépművészeti Múzeum, 2022, 76-89. ISBN 9786155987946</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Az irodalmi kultusz kutatás kézikönyve.</i> Tanulmánygyűjtemény. Szerk. Takáts József. Budapest, Kijárat Kiadó, 2003 ISBN 2310018850404 | |
| A 2-4 legfontosabb ajánlott irodalom felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN) | <ul style="list-style-type: none"> • András Edit: Egy magyar Amerikában. A Munkácsy-trilógia és a Wanamaker Áruház. In: <i>Angyalokra szükség van. Tanulmányok Bernáth Mária tiszteletére.</i> Szerk. András Edit, Budapest, MTA, 2005, 21-34. ISBN 963 7381 83 X • Baudelaire: A modern élet festője, 1863. In: <i>Baudelaire válogatott művészeti írásai.</i> Budapest, Képzőművészeti Alap Kiadó Vállalata, 1964, 129-163. • Pierre Bourdieu: <i>Manet. A Symbolic Revolution.</i> Cambridge, Polity, 2017. ISBN 150950009X | |
| Elmélet-gyakorlat aránya: | Elméleti óra óraszám: mintatanterv szerint | Gyakorlati óra óraszám: mintatanterv szerint |
| Az alkalmazott oktatási módszerek: | <p>hagyományos, frontális előadás, elméleti előadás, vizuális és auditív szemléltetőeszközök használata, művek és műrészletek bemutatása, vita és interaktív elemek (egy altéma különböző álláspontokból való interaktív bemutatása), mű- és /vagy előadáselemzés, prezentáció, kiselőadás, szövegfeldolgozás, önálló gyűjtőmunka, műelemzések, esszéírás, hallgatói prezentáció, kiállításlátogatás</p> | |
| Az értékelés módja: | beszámoló (háromfokozatú) | |
| Az értékelés kritériuma: | <p>Az értékelés alapja az órai aktivitás, valamint a kurzus tematikájához kapcsolódó órai prezentáció vagy beadandó esszé.</p> | |
| Miként járul hozzá a tantárgy a doktori iskola képzési programjában tanulási eredményként megjelölt MKKR 8. szintű tanulási eredmények eléréséhez. | <p>Tudás: a kurzus végeztével megszerzi az adott korszak és téma önálló kutatásához szükséges módszertani ismereteket; alkalmazni tudja fogalmi rendszereit, ismeri legfontosabb irányait és összefüggéseit;</p> <p>Képesség: képes tudományterületén új projektek kezdeményezésére és megvalósítására; új kutatási metodika átültetésére és alkalmazására; kooperációra más szakterületek képviselőivel;</p> <p>Attitűd: képes a szakterületén belül ma még nem ismert, előre nem látható kutatási problémáinak felismerésére és kreatív megoldására;</p> <p>Autonómia és felelősség: Kreatívan alkalmazza és fejleszti tovább a szakterületéhez kapcsolódó tudást, új módszereket és kutatási területeket alkot.</p> | |